

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 89. ANUL XVI.

Telegraful este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenunțarea se face în Săbiiu la expedirea foiei pe afară la c. r. poște, cu banii găsiți prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețurile prenumerării pentru Săbiiu este pe anul 7. fl. v. a. iar pe jumătate de anul 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe un an 8 fl. era pe jumătate de an 4 fl. v. a. Pentru prinț și țări străine pe un an 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru întea oră cu 7. cr. sîrului, pentru a doua oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiiu, în 31 Octombrie (12 Nov.) 1868.

La cestiunea naționalităților.

În anul trecut am amintit foarte pe scurt despre activitatea secțiilor dietale, cari se ocupau toate cu proiectul de lege despre egalitatea naționalităților. Lupta a fost în toate secțiunile acută *) de căci și nu în toate de asemenea estensiune. Ea (lupta) a durat până inclusiv în 5 Noiembrie, când s-a decis cu rezultatul, ca secțiunea VI se abate de la proiectul Kerkapoly Hórváth și la propunerea lui Deák se va face un proiect nou, despre care se crede că va îndestula pre-naționalității. Un telegram la „Albin” spune și principiile adoptate la elaborarea noului proiect și aceea că s-a primit: „egalitatea îndreptățită a naționalităților magiare, române, slovace, serbe, nemțesci, rutene și a limbilor acestora”, suferindu aceste limbi numai atât de restrîngere încât e de necesitate neapărată pentru cercul de activitate al unei limbi centrale.”

Bucuri pentru rezultatul acestuia este pentru noi îndoită. Odată pentru că la această luptă au participat toți deputații noștri naționali unanimi. Toți s-au luptat pentru delaturarea unui proiect, carele era cu totul inconvenient cu demnitatea unei naționalități cu viața. De alta parte ne bucurăm pentru că cu această ocaziune s-a dovedit, că clevețele aruncate asupra unor deputați, că ar fi renegați și mai scie Dumnezeu ce, fura desarmate prin impregiurarea cea eclatantă, că tocmai din acestia fura unii cei mai calduși operatori ai cauzei noastre. S-a dovedit deci că poate fi cineva loial față cu guvernul și totu odată dreptu cu cauză guvernărilor și ca aceste amendou în interesul statului nu e de lipsă că să se eschida ună pre altă.

Ca să aiba cetitorii o idee despre cele întâmplate în decursul dezbaterilor în secțiuni asupra proiectului în cestiune vom aminti de secțiunea VI, unde Babesiu și Puscariu discuta cu foc și aduseră toate argumentele principale în cestiunea naționalităților. Urmă ni o arată rezultatul de mai sus, spre a căru deslusire trebuie să adăugem că contrarii erau aici Deák, Simonyi, s. a. ca acestia.

În secțiunea a VII s-a destinsu serbulu Miletics spriginitu fiindu de Mocioni. Ambii vorbescu despre pretenziunile naționalităților radimate pre dreptu. Fiacare naționalitate are dreptu deservitu de a-si asigura esistența și a se dezvoltă. Desvoltarea inse numai atunci e posibilă, cându principiulu statoritu se pune în lucrare cu toate consecințele se. A face astfelu de pretenziuni este identicu cu a sustine onorea unei naționalități. Aduce de exemple Elvetia și Belgia, unde inca exista mai multe naționalități în unu stat, fiacare cu limbă sea, cu toate aceste recunosc ca limbă magiara să fia mijloculu de coherență alu statulu. Pulszky dice că în Ungaria nu se poate face aplicatiune cu cele ce se practica în Elvetia și în Belgia, pentruca în Ungaria sunt naționalitățile pre iritate ună a supra celeilalte (?). Sasi aduca naționalitățile aminte ca sub Bach inca a fostu pronunțiatu principiulu egalității îndreptățiri, inse și românii și serbii și alții a trebuit să se mulțimescă cu ceea ce li s'a dat, ceea ce era nimic. Națiunea magiara nu poate provoca speranțe cari nu se voru pute realisă; de alta parte nu se pune în cale nici unei dintre naționalități de a se dezvoltă.

*) În anul trecut la locul respectiv e de a se șterge cuvintulu nu v. pag. 349 col. I. sîr. 12 de dinjosu. Red.

Aru fi tristu cându majoritatea dietei aru recadé iera în erora recunoscută în secțiuni.

Cestiuni nepolitice.

Politică cea mare ne ocupa și pre noi încatu abia ne remane tempu pentru cestiuni practice, dară totu asiă pline de urmări, inca poate mai mari decâtu ale undulățiilor politice, cari sunt supuse multoru schimbări.

Sub ochii noștri asiă dicendu decurge demultu tempu activitatea universității naționale din fundulu regiu. Cestiuni diferite se vedu aci sulevate, din cari, din cându în cându, amu publicatu și noi unele.

Este inșă o nefericire pentru noi, că suntemu pre apatici către lucruri, unde se cere ostentă pre data, și ne place a vorbi multu și cu frase frumoșe de lucrurile cari sunt în departare se cu totulu afara de sferă posibilă. De aci urmăza că noi „cernem multu, dară la fragmentu nu mai ajungem.”

În tempulu de fată inșă, fiindu cerințele mai multe, se cere și del noi mai multu. Se cere, că barbatii, ce-i avem în corpuri reprezentative, să fia spriginiti de conlucrarea celeilalte inteligentii prin consultări, cari de o parte reprezentantilor noștri să le dea materialu, din care să si ia ceea ce e de trebuință pentru implinirea misiunii lor; de alta parte să fia spriginiti prin organele noastre publice. Mesura acesta din urmă, aru ave pre lângă folosulu, de a cunoșce și cei de alte națiuni, cu cari ne intalnim în corpuri reprezentative, mai bine dreptatea pretenziunilor noastre și ca pretenziunile aduse înainte acolo nu sunt nisce pareri isolate de ale singurăcelor, și cea urmăre salutară, că publiculu celu mare se desvolve a cunoșce și lipsele și drepturile se și se invată apoi a le și sprigini.

De căca cautăm în diuistică noastră nu aflăm mai nici o urmă de o stare activitate. Tota greutatea remane pre umerii a unuia se altuia, și dela puteri asiă isolate avem ierasi numai rezultate isolate.

Amu disu că în universitatea națională a fundulu regiu s'au sulevatu mai multe cestiuni; și multiamita celor trei deputați români, că după puterile lor lucra în favoarea poporulu, din care facu parte.

Importanța unoru cestiuni ne îndatorăza inșă și pre noi a fi cu priveghiare asupra celor ce se petrecu în universitate în modulu cum amu îndigitu mai sus. Să luăm d. e. numai ună și îndata la cea dintâiu privire vom afla, că merita că să o semnalăm noi publiculu, dară merita și atențiunea inteligentiei noastre. Spre a o cunoșce publiculu în unu mod mai pre largu comunicăm după „Sieb. Blätter” unu articulu în tota estinderea, sub titulu întrebunțiatu de cea foia: „La fundarea școlilor de agricultură.”

Asiă dară eata o cestiune de interesu vital e și pentru poporulu nostru.

Doce cercuri de idei ni se presentara, cându cetărăm acelu articulu. Unulu mai estinsu, după care credem că este de necesitate imperativă, nu numai în interesu național, dară și în interesulu practic alu binelui comun, că să ne cugălăm mai seriosu la modurile, de a întemeia institute, în care să dăm poporulu nostru cunoștințele de lipsă în totu ce e spre desvoltarea puterilor spirituale și imultirea științelor; cu deosebire inșă cunoștințele de lipsă la agricultură, la industrie și negociu — în limbă proprie. Noi trebuie să venim la cunoștința, că până cându copiii noștri sunt siliti a invetia în institute

nețiesci se magiare, perdu o gramada de tempu, până să aiba deplină cunoștința limbii respective. Acestia e împreunata totu deună cu pagubă desvoltării spirituale; pre cându limbile de care aru mai ave lipsă industriasiul și negociatoriulu, aru pute să și le castige mai târziu și successive. Asiă vedem că facu și magarii și sasi, cari facu.

A medită dară, a studiă și a formulă modalitatea după care să ajungem la institutele noastre proprie, pentru ori ce ramu ală desvoltării, este o datorie a întregii noastre inteligentii după părerea noastră, din toate partile. Se întielege de sine, că ori și în care parte se aru desbata asemenea cestiuni, nu trebuie uitatu, că planuri în aer să nu se facă, ci trebuie cautatu că pre lângă scopulu, de care are să servescă unu institutu, să fie cu putință punerea lui în lucrare și pastrarea lui în caracterulu în care s'a întemeiatu.

Unu altu cercu de idei, ce ni se suscită cu ocaziunea acestia, este de natura mai locale. Acestia inse ne suscită resimțiminte se întielege mănuioșe, pentruca vedem, că și astăzi, cându se bucina asiă de tare vocea egalității îndreptățiri, noi, cari suntemu de mij de ani mosteni pre pământulu numitu fundu regescu, de jure (după dreptu) egali cu ceilalti locuitori ai acestui teritoriu; dealluminrea în întielesu mai largu locuitori ai unei țeri, în care se dice că dela 1848 au încetatu toate privilegiile; trebuie să vedem aceea posomorita posibilă, că din averea comună, numai o parte de locuitorii fundulu regescu să și creeze și sustiena institute, pre cându cealalta parte, că din gratia abia poate capată din aceea să averse câte o feremitura. Esemplu l'amu vediu în anul trecut și prezentu, cându adăca s'a fostu cerutu câte 5000 fl. pentru gimnasiulu românescu din Brăsovu și pentru celu ungurescu din Orăștie și cându vedem că cu mare necasu s'a acorda câte 3000 pentru fia care din aceste institute. *) (E cunoscutu că din averea fundulu regescu se cheltuie câte 50,000 fl. pre anu pentru școlile sasesci, încependu dela 1850 încôce.)

Acumu, măne poimăne, vom vedé, că din aceea să averse se creeza institute de agricultură pentru tinerii sasilor.

Atragem și asupra acestei impregiurări mai locale atențiunea inteligentiei noastre cu atât mai vertosu, cu câtu în partile acestui teritoriu avem lipsă de școle comerciale și industriale, de căca nu vom vrea se implesca negociulu ce se pórta deja de unu numeru însemnatu de români, fără de care ținuturi întregi aru fi locuite numai de proletari.

Fără de a prejudecă plăcerii cuiva de a se ocupă cu politică, recomandăm asiă dară cu totu adinsulu cestiunile aceste îndigitate de noi și alte de felulu acestora; căci altmintrea cautându pururea numai la orizontulu politice înalte, o putem pati că acelu astronomu, carele cautându numai la stele a caditu în grôpa.

Eveneminte politice.

Săbiiu, 30 Octombrie.

În dietă Ungariei sunt doce cestiuni ce cașiuna greutăți. Ună, cea atâtu de cunoscută, a naționalităților și altă cea a delegatiunii. Acesta din urmă cuprinde intrată greutăți, că o parte din delegații dietei se dechiara, că de căca nu se va introduce titulatură de „ministrii comuni” în locu de „ministri imperiali”, nu voru intră în delegatiune.

Ministeriulu de dincolo de Laită inca a avutu grele dile în senatulu imperiale. În dezbateri era

*) Dară ce să te miri, cându colacitorii sasi se încerca și dreptulu de a bea apa alu denegă.

legea pentru starea excepțională. La această face deputatul K u r a n d a o propunere ca starea excepțională are să iasă din valoare, îndată ce senatul imperial o va afla nejustificabilă. Această propunere s'a respin- u cu 78 contra 76 voturi.

Majoritatea această de două voturi dovedește, ca pusețiunea ministeriului nu e tocmai de invidiată. Mai tare au ilustrat pusețiunea ministeriului însă cuventările cele iritate ale lui Skene, Schindler și alții, cari și-aveau îndrăptate ascultările asupra ministeriului.

Unu nou pericolu se pregătește în legea de înarmare. Opozițiunea, se dice, ca în punctulu acest'a va fi mare, și se afirmă de mai multe părți ca deca va cadé această lege, atunci a caduțu și ministeriulu.

Unu ce caracteristicu s'a intemplat în ședința senatului din 6 Noemvre n. Preotulu G r e u t e r, cunoscutu de ultramontanu, mare aduse totă cas'a deputatiloru în o emoțiune ne mai pomenită în acestu corpu reprezentativu. Greuter și exprimă indignatiunea asupra licenței i diuareștiice, înaintea cărei numai e nimic'a stimabile și dîse: „In diuarele de Vien'a nu se mai vorbesce de regin'a Isabell'a, ci numai de d o m n ' a Isabel'a și regimulu înca i pare bine, ca nu se vorbesce de unu d o m n u Franciscu Iosifu.“ Indignatiunea asupra acestui scandalu s'a manifestatu prin strigate la ordine; iera stang'a a statu departe de sal'a ședințiloru, pâna cându lui Greuter nu i s'a denegatu cuventulu. Cu tôte aceste pericolulu amintitu de mai susu nu e delaturatu și ministeriulu e gal'a a demisiună, deca va cadé legea de înarmare.

Coventarea regelui Prussiei e forte pacifica. Ea se restringe mai numai la federatiunea nordica. Purtarea această a regelui prussianu o esplica uni numai de unu planu ascunsu; diuarele oficiose a le Franciei se grabescu a-i da esplicatiunile cele mai liniscitorie.

Diu'a de 2 Noemvre, în carea biseric'a latina face pomenire pentru toti mortii, a fostu o buna ocaziune pentru demonstratiuni. Republicanii francesi au alergatu la cimiterii și au pusu ununi pre morăntulu lui C a v a i g n a c, vestitu generalu republicanu, și caduțu victima lovirei de statu din Franci'a. Demonstratiunile a decursu în linisce. Neci ómenii politiei nici militi'a, carea era asiediată în apropiere pentru sustinerea ordinei nu a avutu lipsa sa pasiésca, cá sa aresteze pre cineva.

Scirile din orientu paru a se fi asiediatu pre unu momentu. E această linisce adevărata seu numai liniscea înaintea unei furtune? Tempulu ne va arată. Destulu ca afara de polemiile iritate între diuare, fapte nu avemu de a înregistrá decátu ca ministrulu Presiedinte din Romani'a, Nicolau G o l e s c u, respunde la harthi'a lui Alii pasia, ce o îndreptase această cátra Principele domnitoriu (și pre carea o reproducem și noi). Respunsulu e o respingere a invinuiriloru, ce i se facuse Romani'e de Alii pasia. De însemnatu e ca ministrulu Golescu adreséza harthi'a sea lui Savfet pasia, ministrulu de esterne dara nu lui Alii pasia. Prin această se da de întielesu, ca guvernulu romanescu se privesce pre sine de guvernulu unui statu suverenu, dara nu dupa cum lu vrú a lu umilí guverurulescu, trecându alaturea de guvernulu romanescu și adresându dea dreptulu Domnitoriului.

Din America de nordu aflámu ca s'a alesu cu mare majoritate generalulu G r a n t de presiedinte a statelor nordamericane.

Unu tel. alu H. Z i g. ne aduce dela Diet'a Ungariei scirea, „ca membri delegatiunei, cari facu parte din opozițiune, și depunu mandatele de delegati.“

„Majest. Sea Regele a calatoritu eri séra (9 Noemv.) la Vien'a.“

„Fóia oficiale publica unu cerculariu îndreptatu cátra tôte jurisdicțiunile, prin care cerculariu, deca va face trebuința, fiindu securitatea publica amenințată, sa se introduca tribunale statarie.“

Post'a din urma ne aduce sciri și despre prelucrarea proiectului nationalitățiloru. Schimbarea privesce mai cu séma siése §§. În proiectulu celu nou se spunu numai casurile, în cari limba magiara va fi obligatoriă cá limba oficiale — În secțiunea a șeptea și acum se dice ca a fostu discuțiune viforosa. Români și serbiu au parasit'o. Rannicher (sasu din Transilvani'a) a precisatu punctulu de manecare alu sasiloru și pretinde ca pentru Transilvani'a sa se normeze perfect'a egala îndreptățire

a limbiloru tierci (romanesce, nemtiésce, unguresce), R a n n i c h e r fu spriginitu de T i s z ' a, înse nu a pututu reesi. Sasiu înca au decisu unanimu, a se abtine dela votu.

O provocare cátra popórele orientulu publica „Osten“, subsemnata de comitatulu centralu alu confederatiunei orientulu, care sasi aiba resiedința în Bucuresci. În această provoca pre popóre a se luptá pentru viitorulu loru; mai antiu înse sa caute, cá prin lucru și cultura sa și adune mijlócele pentru edificiuulu celu nou.

Diet'a Ungariei.

Ședința din 4 Novembre. Dep. Ales. T ö r ö k interpeléze pre ministrulu de comunicatiune, care de cugetu regimulu, sa zidésca lini'a drumulu de feru în Nordulu Ungariei în direcțiune cátra Oderberg'a și sa astérna dietei înca în decurgerea sesiunei acestei, proiectulu de lege în privința această. Secretariulu de statu Hollán respunde, ca se facu de já prelucrări pentru lini'a din cestiune, și proiectulu de lege înca se va asterne în decurgerea sesiunei acestei'a.

Jul. Kanz cetesce cá referinte raportulu comisiunei finantiale despre budgetulu ministeriului de justitia pre an. 1869. În această se cere o suma mai mare cu 86,623 fl. decátu în anulu trecut; și această se cere pentru ameliorarea edificioru corecionali. Pentru spese extraordinarie se ceru 10,000 fl. pentru spesele codificatiunei, și 20,000 se ceru pentru zidirea unei curie regia. — Dupa acestea se publicá legea sancționata de Maj Sea, privitoare la stergerea decimeii vinului.

Se pune la ordinea dilei proiectulu de lege în privința drumulu de feru Aradu—Timisiór'a. La desbaterea generala vorbesce mai întâiu N i c o l i c i u pentru proiectu, aflându lini'a din cestiune de momentosa atâtu pentru interesele comunicatiunei, câtu și din punctu de vedere strategicu. G u b o d y e pentru votulu separatu alu despartimentulu alu nóuelea, carele dice, ca lini'a această nu merita nici o consideratiune.

Kol. T i s z ' a se dechiara în contr'a liniei Aradu—Timisiór'a.

Cont. Ed. Károly numai atuci s'aru putea dechiará pentru proiectu, deca aru primí respunsu multiamitoriu dela regimu la întrebarea, ca fi-va lini'a Aradu—Timisiór'a o parte suplitoriă a drumulu de feru, care léga Timisiór'a cu Orsióv'a, și ca este vre-unu prospectu pentru cladiria unui dromu de feru dela „Turnulu rosiiu“ pâna la Bucuresci. Dupa ce mai vorbira în cestiunea această A. T r e f o r t și B e r c e n z y, și dupa unele observări din partea dep. Kiss și a secretariului de statu Hollán se incheia desbaterea generala și la votisare se primesce prin majoritate proiectulu de lege privitoriu la drumulu de feru Aradu—Timisiór'a.

La desbaterea speciala se ivira numai doua momente mai însemnate, din're care unulu au fostu §. 7. alu documentulu de concessiune, carele cu invoirea regimulu se modifica într'acolo, ca cestiunea de 300.000 fl. ce o depunu iutrepindietorii, sa nu se plătesca îndareptu fára numai dupa finirea și esaminarea cladiriloru. Eara la §. 2 alu proiectulu de lege face Nicoliciu unu amendamentu, carele înca nu se primesce.

Cetirea de a trei'a óra a proiectulu de lege precumu și votarea despre primirea lui definitiva se lasa pre ședința viitoare. În fine dechiara presiedintele, ca va însciință pre membrii delegatiunei, care sau alesu în anulu trecut, despre diu'a, în carea au sa se adune la sesiune, și cu acestea se incheia ședința.

Ședința din 6 Novembre. Dupa autentificarea protocolulu interpeléza Makray pre ministrulu de comunicatiune pre bazea unei recuizițiuni îndreptate cátra elu din partea mai multoru comitate, marginite cu Tranni'a, ca pentru ce nu se preda drumulu de feru Aradu—Alb'a—Julia comerciului. Hollán respunde în numele regimulu, ca drumulu acest'a aru fi fostu sa se predea comerciului înca în 18 Augustu a. c.; înca nu s'au intemplat din cauza ca prelucrările s'au făcutu într'unu modu pré defectuosu, și trebuescu emendate.

Se cetesce raportulu comisiunei pentru reformarea ordinei de casa.

Colomanu Ghiczy luându cuventulu, aduce o propunere în caus'a delegatiunei, conchiamate pre 12 Novembre 1868, subscrisa de mai multi mem-

brii dietali. Dupa cetirea acestei propuneri, ar ta vorbitoriuulu, ca, înca în decurgerea anulu acestui'a s'aru fi vatematu articolulu XII din an. 1867, prin aceea, ca ministrii comuni au primitu titulu de „ministeriulu imperialu“ carea nu se unesce cu legea această nici cu independința Ungariei. În fine propune, cá sa decida cas'a, ca nu va lasá pre membrii sei, care suntu alesi în delegatiune, sa si continue activitatea, pâna cându nu se va satisface pre deplinu otaririloru articolulu XII din a. 1867. — Propunerea această se va tipári

Dupa unele observări din partea dep: Bucovicu și a dep. G a j z á g o, se cetesce a trei'a óra proiectulu de lege despre drumulu de feru Aradu—Timisiór'a, și cu acestea se incheia ședința.

Ședința din 7. Novembre. Dupa încurgerea unoru petitiuni neesentiale presentéza dep. D o b r a n z k y o propunere de cuprinsulu acela, ca sa se aduca decisiunea, cá ministrulu de culte sa aduca unu proiectu de lege privitoriu la convocarea unui congressu a crestniloru de confesiun'a greco-catolica de limba rusésca și romána.

Ministrulu de finantia L o n y a y presentéza unu proiectu de lege în caus'a acciselor pentru vinu și carne, și unulu privitoriu la darea personale.

Greg. S i m a y reflectéza la o interpelatiune, ce o au facutu de já mai înainte cátra Ministrulu de finantia, privitoare la vam'a, ce se plătesce la poduri și drumuri prin unele locuri în Tranni'a. În fine se pune propunerea lui G h y z y la ordinea dilei pre ședința viitoare, și se incheia ședința.

Despre infiintierea scóloru de agricultura.

Cu decisiunea din 18 Febru a. c. au adusu conflussulu universitáției sasesci unu proiectu pentru infiintierea scóloru de agricultura, carele s'au asternutu singurateciloru părți ale publiculu spre preconsultare și decisiune. Universitatea, cunoscendu folosurle acestui proiectu pre câmpulu agriculturii, l'au spriginitu.

Cercurile înca erau de deosebite pareri în privința proiectulu acestui'a.

Brasióvulu credea, ca scopulu se póte ajunge mai bine prin stipendii și prin invetiatori, cari sa calatorésca din locu în locu; alii înca erau de parere, ca sa se infiintieze scoli anomite. Cei mai multi nu se puteau invoi cu proiectulu universitáției, carele propune, cá sa se infiintieze 5 scoli cu o dotatiune anuale de 1200 fl. Mediasiuulu vrea, cá sa se otarésca 20,000 fl. spre scopulu acest'a, Oresci'a e de parere, ca suntu de ajunsu 10,000, Sebesiuulu propune, sa se infiintieze trei scoli cu spesele de lipsa. Prin urmare proiectulu nu se mai putú întrebuintá de basa. Pentru aceea asterne dep. Theil în ședința din 6 Nov. unu altu proiectu, pre care i-lu schitiámu în cele urmátore:

Pentru perfectiunarea cultivárei pamentulu și înaintarea invetiamentulu agronomicu se infiintéza, respective subventiunéza de universitatea nationei sasesci trei institute de agronomia și anume unulu pentru cercurile: Sabiuului, Sighisiórei, Mediasiuului, Sebesiuului, Cinculu-mare, Cohalmulu, . . . Oresciiei și Nocrichiului, alu doilea pentru districtulu Brasióvulu, și alu treilea pentru districtulu Bistritiei.

Institutulu agronomicu pentru cercurile Sabiuului, Sighisiórei, Mediasiuului, Sebesiuului, Cohalmulu, Cinculu-mare etc. sta sub suprainspectiunea și conducerea universitáției, capeta din averea nationala o dotatiune anuala de 6000 fl., care, încependu dela 1 Ianuariu 1869, au de a se pune totu-déun'a în bugetulu caseloru nationale

Personalulu invetiatoriloru consta dintr'unu directoru cu 1200 fl., unu invetiatoriu primariu cu 800 fl., unulu secundariu cu 700 fl. și unu invetiatoriu adjutantu cu functiunile unui ingriatoriu de economia, cu léfa de 600 fl. preanu.

Acești'a se voru denumi, în urm'a concursulu, prin universitate, și au de a documentá, ca suntu barbati de specialitatea receruta.

La începutu se voru primi numai 30 de elevi; și acesti'a se primescu prin universitatea nationala în urm'a propuneri din partea reprezentatiuniloru cercuali, 15 elevi capata din dotatiune câte unu stipendiu anuala decáte 100 fl., și aplicadarea acestoru stipendii i compete universitáției. Didactru (banii scólei) se plătesce 12 fl. pre anu; dispensarea dela platirea didactrului i compete universi-

tății. Că să se pōta impōrtăsi invetiamentulu in modu practicū, să se castige sēu să se ia in arenda o realitate potrivita că unu câmpu de deprinderi practice.

Din prisosintia productelorū acesteia realității să se procure unellele invetiamentului, sēu preste totu să se întrebuinteze spre folosulu institutului.

Districtulu Brasiovului și alu Bistriței capeta pentru infintiarea instutelorū agronomice unu ajutoriu anualu de câte 2000 fl. din averea natională Arangiarea din launtru precum și loculu, unde să se radice acesteia institute, se lasa in chipsuirea reprezentatiunilorū districtuale, asemenea și dreptulu de suprainspectiune.

Că să pōta pretinde aceste districte ajutoriulu amintit, trebuie să arate, ca planulu invetiamentului cuprinde in sine următoarele obiecte: specialitătiele agronomice (sciintia despre productiunea animalelorū și plantelorū, sciintia despre bōtele vitelorū și vindecarea acelorā, despre purtarea economiei și despre contoria, chemia agriculturii, instruarea practica despre lucrurile ce vinu înainte la purtarea agronomiei și invetiarea lorū in modu practicū) și specialitătiele auxiliare (ajutătoare) (computu, geometria și desemnu cu circinulu, sciintia despre zidirea agronomica și desemnulu masinelorū, sciintia naturala, istoria universală, geografia, limbā germana, ungeresca și romāna). Invetiamentulu să se predea de invetiatori esaminati, și institutulu să aiba spre dispositiune unu complexu de pamentori potrivit, unde au a se face încercări și deprinderi practice.

Institutele acesteia de invetiamentu suntū independenti.

In casu, cându vreunulu din districtele acesteia nu aru pretinde ajutoriulu, atunci cade acēstā (ajutoriulu) la dotatiunea scōlelorū, care au de a se infintia gēntru districtele Sabiului, Sigisiōrei etc., și districtulu respectivu se va primi in complexulu cercurilorū acestorā.

Universitatea se insciintiază totudeunā despre conducerea și purtarea institutului și priveghiaza, că subventiunea să se întrebuinteze amesuratu statutului; iēra cându nu saru întrebuintia amesuratu statutului, atunci pōte urmā detragerea subventiunii.

In privintia institutelorū agronomice, care au de a se infintia in cercurile Sabiului, Sigisiōrei, Sebesiului etc. sau propusu următoarele decisiuni normative: Numai decātu să se escrie concursulu pentru statiunea de directoru, eara denumirea să urmeze celu multu pāna in 1. Iunie 1869. Directorulu are să astērna universității celu multu in timpu de 2. luni dela denumirea sea proiectulu planului de invetiamentu și a arangiārei interne a institutului.

Universitatea are să alēga indata unu comitetu de trei insi pentru cāstigarea unu pamentu, pre care să se face probele practice, și pentru alegerea loculu, unde să se infintieze institutulu.

Comitetulu acēstā — carele nu are să constea tocmai din membrii universității, și carele in timpulu acēlā, cātu va durā functiunea lui, va primi unu diurnu de 5 fl., — e imputernicitu, de a negociā cu proprietarii realitătilorū respective; inse nu pōte decide fără universitate, căreiā are să i astērna opiniunea sea celu multu pāna in 24 Aprilie 1869. Institutulu se deschide in 1 Novembre a anului viitoriu. —

Pentru desele afaceri ale economilorū nostri de tōta classā cu Romāniā ne aflāmu indemnati a reproduce și noi dupa „Federatiunea“ următoarea:

Conventiune Postale.

intre Romāniā și Austriā.

(Tāducere din testulu francesu).

Gvernulu Maiestătii Sele Imperiale și regesci Apostolice și Gvernulu Altetii Sele Serenissime, Principelui domnitoriu alu Principatelorū-unite.

Dorindu a regulā servitiulu corespondintiei între staturile respective prin una conventiune postale, au numitu spre acestu scopu că plenipotentiarī ai lorū pre cei subsemnati, cari au statoritu articlii urmatori:

Art. 1. Intre administratiunile Postelorū din cele douē teritorie ale Maiestătii Sele și Regesci Apostolice de una parte, iēra de alta parte între administratiunea postelorū din Principatele-unite, subsiste unu schimbū periodicu și regulatu de epistole, de mustre, de marfe și de totu felulu de

tipariturē, precum și de articlii pentru postā de sarcine (Fahrpost), cari se tragu din tierile respective, sēu provinu din tierile, cărorā administratiunile contractante servescu sēu aru pōte servi că midilocitōrie.

Art. 2. Acestu schimbū se va efectua prin servitiurile statorite, sēu cari suntū a se statorī între teritoriile tierilorū contractante, pre dr murile următoare: adeca:

- 1) Intre Sinutiulu-d-josu și Mihaileni;
- 2) Intre Suciavā și Folticieni prin Nemerieni;
- 3) Intre Soós-Mezō (Poianā-Serata) și Aiudu prin Filipesci;
- 4) Intre Brasiovu și Bucuresci prin Timisiulu de susu și Predealu;
- 5) Intre Sabiū și Rimnicu prin Turnulu-Rosiu și Caneni;
- 6) Intre Orsiovā și Turnu-Severinū prin Veraciovā;
- 7) Intre porturile Dunarei prin midilōcele, de cari dispuu sēu voru pōte dispune in viitoriu administratiunile contractante, pentru schimbulu trimiterilorū postali între aceste porturi, precum și cu interiorulu tierilorū contractante, cu Turciā și cu porturile din Levante.

Art. 3. Daca administratiunile Postelorū contractante aru judecă de folosu, a infintia unu servitiu de posta pentru schimbulu imprumutatu alu corespondentilorū și alu obiectelorū pentru postā de sarcine inca și in alte directiuni, decātu cele mentionate in articlulu precedentu, ele voru pōte a le organizā dupa ce se voru fi convoitu de ambe părțile in privintia acēstā.

Art. 4. Numerulu și organizatiunea servitiilor de posta pre drumurile indicate in art. 2, precum și orele de plecare și de sosiri a le curierilorū, se voru regulā prin una convoire imprumutata între administratiunile respective conformu recerintielorū servitiului.

Art. 5. Fia-care administratiune va suportā spesele transportului pre teritoriulu seu propriu.

Cu tōte acesteia, daca administratiunile contractante ar' aflā de bine, a tractā cu acēlā-si întreprinditoriu pentru mergerea și întōrcerea între burourile frontarielorū, ele voru suportā spesele in proportiunea cu distantiā percursa pre teritoriile respective.

Art. 6. Spesele transportului pre Dunare pentru tramiterile postali, schimbate între administratiunile contractante, voru fi suportate prin administratiunile postelorū din ambele teritorie a le Maiestătii Sele Imperiale și Regesci Apostolice, pāna la Orsiovā; iēra dincolo de Orsiovā voru trece in socotēlā administratiunii postelorū din Principatele-unite. — Daca comunicatiunea între porturile opuse (Giurgiu și Ruscicu, Vidinu și Calafatu, etc.) se va întemplā prin alte medilōce decātu prin nāile de vaporu, spesele voru fi suportate in diumetate prin administratiunile contractante.

Art. 7. Administratiunile contractante voru desemnā prin una convoire imprumutata biurourile, prin cari va trebui să se midilōcesca schimbulu scrisorilorū inchise și alu obiectelorū pentru postā de sarcine.

Ele se obliga a efectua transportulu obiectelorū tramise prin posta, internationali sēu a celorū de transitu, prin midilōcele cele mai rapedi, de cari voru pōte dispune.

Ele voru gati și-si voru impartesi imprumutatu tabelele pentru manipuliunea, ce va fi a se întrebuintia cu privire la comunicatiunea postelorū.

Art. 8. Se voru spedā cu postā pentru scrisori: Epistolele fără valōre dechiarata, mustrele de marfa, diurnalele și ori-ce tipariturē.

Greutatea epistolelorū, mustrelorū și tipariturilorū nu va pōte sa trēca preste 15 loti (250 drame).

Se voru spedā cu postā pentru sarcine (Fahrpost): epistolele cu dechiaratiune de valōre, saculetii cu bani, și pachetele (teancuri) cu sēu fără dechiaratiune de valōre.

Art. 9. Francarea epistolelorū ordinarie, adeca celorū nerecomandate și fără valōre dechiarata, cari voru fi spedate din unā dintre tierile contractante in ceea-lalta, este facultativa.

Tramititoriu voru pōte, dupa placu, sa solvēsca portulu înainte pāna la loculu destinatiunii, sēu a-lu lasā in socotēlā destinatarilorū.

Art. 10. Portulu care va fi de percipiātu in cele douē teritorie a le Maiestătii Sele Imperiale și

Regesci Apostolice se statoresce, precumu urmēza:

- 1) Pentru ori-ce epistola simpla francata destinata pentru Principatele-unite, 10 cruceri austriaci;
- 2) Pentru ori-ce epistola simpla nefrancata provenitōria din Principatele unite, 20 cruceri.

Asisderea, portulu care va fi de percipiātu in Principatele-unite se statoresce asiē:

- 1) Pentru ori-ce epistola simpla francata destinata pentru cele douē teritorie a le Maiestătii Sele Imperiale și Regesci Apostolice, 25 bani;
- 2) Pentru ori-ce epistola simpla nefrancata provenitōria din ambele teritorie a le Maiestătii Sele Imperiale și Regesci Apostolice, 50 bani.

Art. 11. Prin una exceptiune cu privire la dispositiunile articlului precedentu, tacsā simpla a epistolelorū provenitōrie din Principatele-unite destinata pentru Bucovinā, pentru districtele Bistriței și Naseudului, pentru districtele limitrofe pāna la riulu Muresiu și pentru partea frontarielorū militare in atingere cu Principatele-unite pāna la Moldovā. Nouā și viceversa, se reduce: la 5 cruceri (15 bani) in casu de francare; iēra in casu de nefrancare la 10 cruceri (25 bani).

Art. 12. Voru fi considerate că epistole simple acelea, a cărorū greutate nu trece preste unu lotu, cându voru fi spedate din cele douē teritorie ale Maiestătii Sele Imperiale și regesci Apostolice in Principatele-Unite, și a cărorā greutate nu trece preste 15 grame, decātu voru fi spedate din Principatele-Unite in cele douē teritorie ale Maiestătii Sele Imperiale și Regesci Apostolice.

Dela unu lotu in susu (15 grame in susu) se solvesce pentru fia-care lotu (15 grame) portulu simplu.

Art. 13. Administratiunile postelorū din cele douē teritorie ale Maiestătii Sele Imperiale și Regesci Apostolice voru solvi administratiunii postelorū Principatele-Unite pentru epistolele francate destinate pentru Principatele-Unite 4 cruceri, și pentru epistolele nefrancate din Principatele-unite 8 cruceri dela fia-care portu simplu.

Administratiunea postelorū din Principatele-Unite va solvi administratiunea postelorū susu dise pentru epistolele francate destinate pentru teritoriile susu dise 6 cruceri (15 bani), și pentru epistolele nefrancate provenitōrie din teritoriile pomenite 12 cruceri (30 bani) dela fia-care portu simplu.

Veniturile tacselorū esceptionali, cari suntū a se percipiā in puterea articlului 11, voru remanē pre deplinu in folosulu administratiunii, care va fi percipiātu aceste tacsē.

Art. 14. Epistolele recomandate voru pōte fi spedate din unā dintre tierile contractante in ceea-lalta și dupa putintia, in alte tieri, cărorā administratiunile contractante servescu sēu voru pōte servi de mijlocitōrie.

Portulu epistolelorū recomandate va fi a se solvi totu-dēunā înainte pāna la loculu destinatiunii.

Fia-care epistola recomandata, adresata din unā dintre tierile contractante in ceea-lalta, va suportā la plecare, preste tacsā ce este a se aplicā la o epistola ordinaria, francata, de aceea-si greutate, o tacsā defipta de 10 cruceri sēu 25 bani dupa impregiurāri.

Acēstā tacsā defipta va remanē in folosulu oficiului de espeditura.

Mustrele de marfe și tipariturile de ori-ce natura recomandate, adresate din unā dintre tierile contractante in ceea-lalta, voru suportā preste tacsā moderata, statorita prin articulu 17, tacsā defipta mai in susu, și voru fi tratate in ori-ce alta privintia că epistole recomandate. — Epistolele recomandate nu voru pōte admite nici o dechiaratiune de valōre.

Tramititoriu a ori-ce obiectu recomandat va pōte cere in momentul depunerii obiectului că sa i se dee insciintiare despre primirea obiectului prin destinariu.

In casulu acēstā, elu va solvi înainte pentru portulu insciintierea o tacsā uniforma de 10 cruceri sēu 24 bani, dupa impregiurāri.

Acēstā tacsā uniforma va remanea in folosulu oficiului de espeditura.

Art. 15. Scrisorile de rechiamatiuni, adresate la cererea tramititoriu din unā dintre tierile contractante in ceea-lalta, voru trebui să fia francate prin raspunderea unei tacsē de 10 cruceri

(24 bani), deca tramitietoriulu n'a solvitu o insciintiare de primire.

Acésta taxa va remané in folosulu administratiunei, carea o a percipiati.

Deca rechiamatiunea va proveni in sa din ce-va vina a postei, rechiamatoriulu va avé dreptulu a cere refuirea tacsei susu dise.

Art. 16. In casulu cându ce-va obiectu recomandatu, espedatu din un'a dintre tierile contractante in ceea-lalta, s'aru perde din vin'a vre-unui deregatoriu alu posteloru, administratiunea contractande, pre alu careia teritoriu se va fi intemplantu perderea, va solvi tramitietoriulu o desdaunare de 20 florini (50 lei n.) in terminulu de doue luni dela diura rechiamatiunei.

Dreptulu de a rechiamá espira dupa diece luni dela diura tram terei epistolei.

Dupa espirarea acestui terminu, rechiamatoriulu nu va avé dreptulu la nici o desdaunare.

Art. 17. Mustrele de marfe si tipariturile cu corectiuni tipografice, precum si manuscrisurile alaturate câtra acestea si relative la densele, jurnalele, gazetele, opurile periodice, cârtile brosiurate séu legate, brosiurele, papirele de musica, catalógele, prospectele, anunciurile, pretiurile curente, etc. tiparite, litografate séu metalografate, spedate din un'a dintre tierile contractante in ceea-lalta, au a fi francate pâna la locul destinatiunei prin raspunderea unei tacse de 2 cruceri, respective de 5 bani câte la 2 $\frac{1}{2}$ loti (40 grame) séu fractiunea acestei greutatei. (Va urmá).

V a r i e t á t i.

* * Astadi la 10 óre inainte de amédi se incepe festivitatea instalatiunei superintendentului evangeliciloru, carei va urmá apoi sinodulu generale.

* * P r e l u n g i r e a s e s s i u n e i. S'a vorbitu despre impregiurarea, ca diet'a presenta a Ungariei sa prelungésca mandatulu deputatorulu. Am impartasitu cá o notitia scirea acésta, si fara de ai da o importantia. Inse trebuie ca este ceva din acestu lucru, pentruca fói'a stángei din centru „Hazánk“, in numerulu dela 6. Noemvre, afla de lipsa a scrie unu articulu de orientare, in carele afirma, ca guvernulu are cugetu a asterne o lege noua electorale, dupa carea durat'a unei sesiuni sa fia de cinci ani. Scirea dice ca s'a afirmatu din parte oficiósa si are temere mentinutulu diariu, ca regimulu póte avé intentiune seriósa de a mai face o stirbatura in constitutiune. „H.“ spune mai departe, ca foile oficióse a inceputu a pregati opiniunea publica pentru prelungirea sesiunei: Arata ca in tierile civilizate se straduiescu ómenii a scurtá cátu se póte durat'a unei sesiuni: odata pentruca sa se póte corpulu legilativu improspetá mereu cu elemente de principii noue, de alta parte, prin siederea pré multa pre la dieta sa nu fia barbatii respectivi impedecati premultu dela afacerile loru private. Cáci, deduce mai departe in tipulu acésta, acusi nu se voru aflá candidati decátu din barbatii de acei'a, de cari sa aiba de scopu a splotá in datulu de deputatu pentru scopuri private.

Incheia ca majoritatea unei diete trebuie sa consimta cu natiunea, pentru ca numai in tipulu acésta se póte incungirá abaterea alesulu dela parerile alegatoriloru; prelungirea sesiunei aru stirbá constitutiunea si aru deschide calea la consecintie reactionarie.

* * („Tesaurulu de monuminte istorice,“) acésta publicatiune interesanta, redigiata de celebrulu nostru istoricu dlu A. Pariu Ilarianu, va reapará cátu mai curendu. Tragemu atentiunea cetitoriloru nostri a supra acestei scrieri, care tinde cu atát'a demnitate a implé o lacuna pré insemnata in literatur'a nostra. In ultimii numeri ai „Tesaurulu“ s'a publicatu o multime de documinte pretióse relative la marele miscamentu nationalu de sub Horia si Cloșca. Allámu, ca in brosiurele urmátorie aceste publicatiuni se voru continuá. „Fam.“

* * Resunetu la proiectulu ministeriului de culte pentru organizatiunea scóleloru poporali. In 23. Iuntu a. c. a ascernutu Esc. Sa ministrulu de cultu inaintea dietei unu proiectu de lege pentru organizarea scóleloru poporali. Acestu proiectu are de scopu redicarea de scoli fara caracteru confesiunale si de atari, cu cari sa nu póta concurá scólele conf. Din asta cauza congresulu rom. gr. or. a facatu unu conclusu prin care impoteresce pre Esc. Sa. Metropolitulu a face toti pasii „pentru impiedecarea primirei si punerei in lucrare a acelu proiectulu prin dieta s'a decisu ca prin o comisiune

sa se asculte parerile confesiuniloru Presedentele comis. a recercatu pre Maritele ordinariate se desemneze barbatii de a specialitate, cari au a-si dá parerea in numele confesiunei. Venerabilulu ordinariatu gr. cat. din Gherla a desemnatu pre unu prof. gim. in person'a dl. O. Baritiu. Scisórea in dreptata câtra acestu domnu adatu ansa la tienerea unei conferintie, care a decisu, ca nu recunósce pre atari individi de reprezentanti ai confesiunei, ci numai s i n o d u l u d i e c e s a n u, pentru aceea e recercatu Reverendiss. d. Vicariu si presidele conferintiei se faca toti pasii la Marit. Ordinariatu pentru conchiamarea sinodului. Protocolulu siedintiei cumu si proiectulu lu vomu publicá in fasciór'a urmátoria. „Mag. ped.“

* * Luni s'a inceputu recrutatiunea in Sabiiu.

* „Hazánk“ in nrólu seu din 28 Octomvre ne impartasiesce despre comitatulu Zarandului urmátorele: „Starea lucruriloru din comitatulu Zarandului e intru adeveru deplorabila. Agitatiunile natiunale a devenitu din cans'a lasitátiei comitelui supremu ordine de di, asiá incátu e periclitata dejá siguranti'a averei si prefacuta libertatea constitunala intr'unu jocu de agitaciuni. Inteleginti'a comitatului au doritu, cá cârtile funduarie cá o institutiune a tieriei, sa nu devina cestiune natiunale, si deca s'a perdutu tóte cele-lalte sa remána celu putienu acésta institutiune magiariloru. Dara cumca si acésta dorintia e periculósa si credinti'a nóstra a retacitu se póte vedea din istori'a urmátore a cârtiloru funduarie din comitatulu nostru.

„Inca la an. 1861 comisiunea bine meritata si intielépta a comitatului Zarandului a hotaritu, cá in Comitatu acésta limb'a romána singura numai sa fia oficiósa. Acésta otarire intielépta fu stersa inca de cancelariulu bar. Vay, si neamintita a zacutu pâna in lun'a lui Maiu 1868: cându deodata, nu comisiunea, ci doctorulu de Padua Hodosiu, intáulu vice-spanu, deputatu dietalu si membru activu alu societátiei limbistice diu Bucuresci, prin unu edictu ucazalu iérasu o rechiamá in vigóre. In urm'a acésti'a aruncându-se din oficiu protocolisti, cari a insemnatu incrisese si obiectele tienátorie de cârtile funduarie in limb'a magiara, s'a improcolatu obiectele aceste de a doua or'a intro limba cu totul noua, in limb'a romána. Cu acésta ocaziune a demandatu conducatoriulu denumitu de ministeriu la cârtile funduarie, cá inseratele sa le petréca in cârtile funduarie cu tóta genealogi'a loru in limb'a romána, concedendui cu marimiositate, cá inseratele magiara sa le póta petrece si ungresce. Conducatoriulu cârtiloru funduarie si adjunctulu seu nu sciú nici o bómbo romanesce. E intrebare ca pentru ce n'a denumitu ministeriulu ómeni de specialitate cari sciú romanesce? respunsulu e: ca n'a afluatu nici pre unulu. Deca D. conducatoriulu alu cârtiloru funduarie va face destulu acestei ordinatiuni verbele, atunci ne vomu vedea siliti, de-si cu parere de reu, a-lu aretá ministeriulu de justitia. Cumca la judecatori'a civila acésta ordinatiune a intratu de mulu in vigóre, credu ca nu este de lipsa a mai aminti.

„Asiá din o perplessitate órba institutiunea acésta a devenitu cu toti posesori magiari din ori ce punctu de vedere alu natiunalitátiei o arma periculósa.

„Vediendu unu posesoru magiaru mergerea lucruriloru s'a dusu la Mari'a sea la D. Dimitriu Ionescu si l'a intrebatu, ca are cunoscintia despre ordinatiunea fatala, ce a schimbatu cu totul cârtile funduarie. Comitele supremu i-a promis, ca in tempulu ce'u mai scurtu va pune capetu trebiloru acelor'a, cáci cârtile funduarie trebuiescu purtate in limb'a magiara.“

Comitatulu Zarandului abiá are vre-o cáti-va magiari cari vorbescu numai r o m a n e s c e bine. Acolo dara pretensiunile estravagante ale cor. din „Hazánk“ e preste put'ntia cá sa se realizeze. Cu asemenea corespundintie non itur ad astra, va se dice la liniscire si diuaristic'a magiara aru face binelui publicu cându aru fi mai cu precautiune la astfelu de nematuritáti, cum suntu si cele de mai susu.

25-2

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci din urmátorele comune, se escrie concursu pâna in 15 Noemvre a. c.

1. La Petril'a, cu salariu de 300 fl. v. a. cuartiru liberu si lemne.
2. La Petrosieni-Livezeni, cu salariu de 300 fl. v. a. cuartiru liberu si lemne.
3. La Ocolisiulu-mare cu salariu de 150 fl. v. a. 2 orgii-cubici, lemne focale, 4 ferdele de bucate si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá aceste posturi, voru adresa subscrisului concursele sele pâna in terminulu de susu, instruate cu atestatele necesari, ca au absolvitu celu putienu 4 clase gimnasiale, séu pedagogi'a séu teologi'a din Sabiu.

Hatiegu in 19 Octomvre 1868.

Inspectoratulu districtualu scol. gr. or.

din Tractulu Hatiegului.

Ioann Ratiu,

Protopopu.

22-1

Concursu.

Pentru ocuparea statiuniloru vacante de invetatori la scólele populare gr. or. románe din comunitátile Saculu, Honoricu si Crivin'a, si de suplenti invetiatoresci in Zorlentiulu-mare si Satulumicu, care comune tóte suntu ingremiate maritulu comitatu alu Carasiului si Protopresbiteratulu gr. res. rom. alu Lugosiului, se escrie prin acésta concursu.

Cu aceste statiuni suntu impreunate urmátorele emolumente anuale:

I. Saculu.

- a) in bani gat'a: 94 fl. 50 cr. v. a.
- b) in naturalii: 12 meti de gráu, 24 meti de cucuruзу, 100 ponti de clisa, 100 ponti de sare, 25 ponti de lumini, 6 orgi de lemne, 4 jugere de pamentu si cuartiru liberu.

II. Honoricu.

- a) in bani gat'a: 52 fl. 50 xr. v. a.
- b) in naturalii: 12 meti de gráu, 18 meti de cucuruзу, 100 ponti de clisa, 50 ponti de sare, 12 ponti de lumini, 4 orgii de lemne, 2 jugere de pamentu si cuartiru liberu,

III. Crivin'a.

- a) in bani gat'a: 42 fl. v. a.
- b) in naturalii: 8 meti de gráu, 16 meti de cucuruзу, 100 ponti de clisa, 50 ponti de sare, 10 ponti de lumini, 4 orgii de lemne si 2 jugere de pamentu.

IV. Zorlentiulu mare.

- a) in bani gat'a: 60 fl. v. a.
- b) in naturalii: 12 meti de gráu, 12 meti de cucuruзу, 50 ponti de clisa, 50 ponti de sare, 12 ponti de lumini, 6 orgii de lemne, 2 jugere de pamentu si cuartiru liberu.

V. Satulu micu.

- a) in bani gat'a: 30 fl. v. a.
- b) in naturalii: 6 meti de gráu, 6 meti de cucuruзу, 50 ponti de clisa, 25 ponti de sare, 12 ponti de lumini, 4 orgii de lemne, unu jugeru de pamentu si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá vre-unulu din aceste posturi invetiatoresci séu de suplenti invetiatoresci voru avé a inzestrá petitiunile loru concursuale, — timbrate dupa cuviintia, — cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvirea cu sporu bunu a cursulu pedagogicu in institutulupreparandialu din Aradu, apoi despre servitulu de pâna acumu si purtarea loru morale si politica, si astofeliu inzestrate le voru subterne Venerabilulu Consistoriu alu Caransebesiului pâna in 30 Novembre a. c. cal. vechiu.

Caransebesiu 17 Octomvre 1868.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Nr. 24-1

Edictu

Prin care Ev'a Vasile'a din Agostinu tractulu Hidvegului, legiuit'a socia a lui Adamu Birtiu'a Ciuc'a totu de acolo, carea de 10 ani au parasitu pre sotulu ei, fara a se sci loculu aflárei si petrecerei sale, se indatoréza cá in terminu de 6 luni negresitu sa se infatisieze inaintea subscrisului foru matrimoniale, pentru ca la din contra cererea numitului barbatu, si in absentia prebegitei femei se va pertractá si otári dupa prescisele canóne.

Brasiovu in 24 Octomvre 1868.

Forulu matrimoniale gr. res. alu tractulu prot. alu Hidvegului.

Ioann Petricu,

Protopopu.